

ČASOPIS PŘIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXVIII.

ČÍSLO 10

OKTÓBER 2020

Očakávania

Duchovná obnova - Prvé sv. prijímanie - Veni Sancte - Rozlúčka s Maňkou
Ikonostas - Hlas na púšti - Akcia „R“ - Vznik ruženca - Sv. Henrich de Ossó

Deň otvorených dverí po rekonštrukcii priestorov u piaristov, 6. septembra 2020

Očakávať, nie len čakať

Keď píšem týchto pár riadkov, uvedomujem si, že redakčná rada odo mňa čaká úvodník. A uvedomujem si tiež, že očakáva, že ho napíšem zaujímavo. Či sa mi to podarilo, posúďte sami.

Je rozdiel medzi „čakať“ a „očakávať“. Čakanie na autobus je určite iné ako očakávanie nového autobusu. Čakanie na dieťa pred školou je iné ako očakávanie dieťaťa. Každý mesiac možno čakáte na výplatu, a pritom tajne očakávate, že bude vyššia. „Čakal som, že niečo vyvedieš, ale toto som od teba neočakával.“

Všetci na niečo čakáme a všetci máme očakávania. No nie je to to isté. Na rozdiel od „čakanie“ sa „očakávanie“ akoby dotýka nejakej zmeny, nie obyčajnej, ale možno až bytostnej - „byť plný očakávania“. Žalmista hovorí: „*Moja duša očakáva Pána väčšmi ako strážcovia vyčkávajú dennicu. Väčšmi ako strážcovia vyčkávajú dennicu, nech očakáva Izrael Pána.*“ (Ž 130)

A my? Ako sme na tom? Čakáme alebo očakávame? Naše kresťanstvo, naša viera, náš vzťah s Kristom, to, čo od neho očakávame, je často o čakaní, no nie o očakávaní. Je to

pre nás možno viac-menej samozrejmosť, niekedy nutnosť a niekedy možno aj nuda. Opakom toho je očakávanie Krista, ktoré prináša do nášho života dynamiku, pohyb, zmenu, prekvapenie, radosť - lebo „*Očakávanie spravodlivých (sa premieňa) na radosť.*“ (Prís 10,28) Podľa tohto môžeme rozoznať, či sme len čakatelia, alebo tí, o ktorých píše apoštol Pavol: „*...aj my vo svojom vnútri vzdycháme a očakávame adoptívne synovstvo, vykúpenie svojho tela.*“ (Rim 8,23)

Už samotné očakávanie Krista nás mení. Mení nás na toho, či príchod očakávame. Lebo jeho príchod na tento svet sa realizuje v prvom rade prostredníctvom nás - prostredníctvom Cirkvi. A to je očakávanie, ktoré má on voči nám - aby sme boli „*svetlom sveta, zažatou lampou, mestom postaveným na návrší, soľou zeme*“...

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

Ženy sa stretli na duchovnej obnove

V sobotu 26. 9. 2020 sa v Kostole sv. Terézie z Lisieux vo farnosti Prievidza - Zapotôčky stretlo viac ako 50 žien vo veku od 20 do takmer 90 rokov na duchovnej obnove s názvom *Odovzdanosť*. Viedol ju bývalý pán kaplán z farnosti Prievidza - mesto Ján Kraus, v súčasnosti pôsobiaci ako farár v obci Lovčica-Trubín.

Duchovná obnova pozostávala z dvoch krátkych prednášok, z rozjímania nad Božím slovom, ktoré zaznelo, z adorácie a svätej omše. V prvej prednáške sa pán farár venoval trom „zastaveniam s Pannou Máriou“: Zvestovanie, Svadba v Káne a Ukrižovanie Pána. Pri zvestovaní vyzdvihol Máriin postoj voči Božiemu slovu: „Nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ Poukázal na jeho podstatnú odlišnosť od nášho nesprávneho postoja, keď zvykne hovoriť Bohu: „Nech sa stane so mnou tvoja vôľa.“ My však máme chcieť žiť Božie slovo, lebo „Mária bola nádherná v tom, že žila podľa Božieho slova.“

V Káne Galilejskej nám duchovný otec Ján predstavil Máriu ako tú, ktorá bola plná lásky a Božieho Ducha. Čnosť lásky a tretia Božská osoba totiž „otvárajú oči“, preto si Matka nášho Pána všimla, že svadobčania nemajú víno. Zdôraznil, že Mária nevymyslela plán, čo urobiť, ale išla za Ježišom a iba povedala, že nemajú víno. Nediktovala mu, ako to často robíme my. A hoci Ježišova odpoveď bola zdanlivo odmietnutím, Mária mala vieru. Nepustila svoje predstavy, strach, vášne, rozum, telo, aby ju viedli, ale viedlo ju Božie slovo. Zachovala si pokoj v srdci, dôverovala Bohu, preto povedala svadobčanom: „Urobte všetko, čo vám povie.“ Posledné zastavenie s Máriou bolo prítomným ženám priblížené ako stretnutie sa s mlčiacou Máriou na Golgote. Tu Mária v tichosti zotrvala s Ježišom pod krížom. Pretože „Panna Mária bola jediná, ktorá Krista počúvala celým srdcom... verila, že vstane z mŕtvych.“ Mohla sa opustiť, mať v srdci beznádej, ale ona verila Božiemu slovu, tomu, že „statočným sluší spievať pieseň chvály“. Bola statočná,

nezúfala si. Bola plná nádeje v prisľúbené Ježišovo zmŕtvychvstanie.

V druhej prednáške pán farár vyzdvihol modlitbu ruženca ako modlitbu, ktorá mení náš život, mení naše srdce: „Tam, kam prišla Panna Mária, tam sa diali zázraky, tam ľudia cítili, že je prítomné Božie kráľovstvo“.

„Orchidey kvitnú len istý čas. Keď táto kvetina nekvitne, tak vtedy hlbšie zapúšťa svoje korene. Ale potom znova zakvitne. Aj život kresťana sa niekedy podobá rastline bez kvetov. Zdanlivo sa v jeho živote nič nedeje, ale to len preto, aby potom opäť nádherne zakvitol.“ To boli slová duchovného otca Jána Krausa na záver duchovnej obnovy ako reakcia na darček od vďačných žien. Pri rozlúčke vyjadrili svoju nádej, že to nebola posledná obnova takéhoto druhu.

Na záver sa chceme zo srdca poďakovať farnosti Prievidza Zapotôčky, že umožnila realizáciu tejto obnovy!

Elena Blašková

Prvé sväté prijímanie tentoraz až na jeseň

Aj tento rok, i keď trochu neskôr (z pôvodne plánovaného termínu na jar sa kvôli pandémie koronavírusu muselo preložiť), sme mali v našej farnosti prvé sväté prijímanie. 99 detí (51 chlapcov a 48 dievčat) prijalo počas tejto veľkej slávnosti po prvýkrát Pána Ježiša v Eucharistii do svojho života, do svojho srdca.

Slávnosť sa konala v sobotu 26. septembra a v nedeľu 27. septembra v časoch o 9:00 a 11:00 hod. Kvôli opatreniam týkajúcich sa zamedzeniu šírenia COVID-19 a veľkému počtu detí sme tento rok rozdelili omše na štyri skupiny, aby sme spĺňali normy, ktoré nás pre našu bezpečnosť usmerňujú.

Celá slávnosť prebehla v pokojnom duchu. Všetkým našim deťom, ktoré už odteraz prežívajú plnú účasť na sv. omšiach, prajem veľa Božích milostí a vyhratých zápasov v duchovnom živote a hlavne dobré vzory vo svojich rodičoch, ktorí ich privádzajú ku Kristovi.

Text: Dominik Kučera
Foto: Mária Melicherčíková

Veni Sancte bolo len pre prvákov

Koronavírus ešte nepovedal svoje posledné slovo, a tak sa i začiatok školského roka u piaristov niesol v rámci opatrení. Okrem nosenia rúšok a štítov počas celého vyučovania sa odrazil i na prvom školskom dni. 2. septembra sa - na rozdiel od minulých školských rokov - úvodnej svätej omše Veni Sancte nemohli zúčastniť všetci žiaci školy, ale len prváci zo základnej školy a ich rodičia.

Svätú omšu slúžil páter Ján Hríb SchP, ktorý deti ešte pred jej začiatkom rozveselil gitarou a piesňami. V kázni im porozprával o Pavlovi a Apollovi, nasledovníkoch Krista, ktorí pre Pána pracovali na základe darov, čo im dal. Jeden sadil, druhý polieval, ale to, že z toho vzišla aj nejaká úroda, spôsobil až Boh, bez ktorého nemožno dosiahnuť nič.

„Otec je ten, kto prináša zrelosť; bez neho by Korint'ania zostali navždy malými deťmi. Jeho ustavičná starostlivosť zabezpečuje duchovný rast a stavia z každého z nás príbytok, v ktorom môže byť,“ povedal deťom páter Janko a pomohol si pri tom aj názornou pomôckou - krhlu. Podobne ako Pavol sadil a Apollo polieval, budú v škole so žiakmi pracovať i učitelia. Ale vzrast deťom môže dať len Boh - ak mu dovoľia, aby ich (pre ich vlastné dobro) formoval.

Po svätej omši sa deťom prihovoril ešte aj pán riaditeľ Ambróz Jamriško. Pozval prvákov do tried, ktoré v rámci školy ako jediné zostali prázdne a už so zvedavosťou očakávali, kto do nich vstúpi.

Text: Michaela Laurincová, Petra Humajová
Foto: Michaela Laurincová

premiešavani žiakov ako reakcia na odporúčania opatrení proti COVID-19 pre pobyt žiakov na čerstvom vzduchu.

Žiaci 2. stupňa, študenti gymnázia a SOŠ v ten istý deň absolvovali účelové cvičenie v rôznych lokalitách (Mariánsky vršok, Golfové ihrisko, Lesopark). Počas neho prešli rôznymi stanovišťami, na ktorých si precvičili a zopakovali svoje zdravotnícke, pohybové, geografické, ale i tvorivé schopnosti. Niektorí z nich (keď chceli) sa na záver svojej práce mohli pomodliť aj takúto modlitbu:

Žabomarket pre žiakov prvého stupňa zorganizovali pani učiteľky a vychovávateľky

Nebeský Otecko, d'akujeme Ti za mesto Prievidza, v ktorom stojí aj naša škola. Ďakujeme Ti za všetkých jej obyvateľov a za všetky ich krásne diela, ktoré v Prievidzi vytvorili a zanechali. Ďakujeme Ti za prírodu v našom meste a jej okolí. Prosíme Ťa, žehnaj naše mesto Prievidza a jej obyvateľov, a ochraňuj ho spolu s jeho anjelom strážnym pred každým nešťastím. Daj, aby v tomto meste všetci ľudia boli šťastní a žili v súlade s Tebou, so sebou i medzi sebou navzájom! Amen.

Text: Elena Blašková

Foto: Pavol Schmidt, Petra Humajová

Žiaci 2. stupňa, študenti gymnázia a SOŠ absolvovali účelové cvičenie

Počas sviatkov predĺžia otváracie hodiny cintorínov v Prievidzi

Technické služby mesta Prievidza pripravujú aj na tohtoročný sviatok Všetkých svätých a Pamiatku zosnulých osobitné otváracie hodiny na hlavnom cintoríne na Mariánskej ulici v Prievidzi a v predajni s pietnymi predmetmi a kvetmi.

Správa cintorína prispôsobí aj tento rok otváracie hodiny cintorínov tak, aby v čo najväčšej miere vyhovela návštevníkom pietnych miest. Cintorín na Mariánskej ulici v Prievidzi bude od pondelka 26. októbra do nedele 8. novembra 2020 sprístupnený od 7:00 až do 21:00. Cintoríny vo štvrtiach Veľká Lehôtka, Malá Lehôtka, Hradec a Nécpany budú prístupné bez obmedzenia.

Uzavretie nájmov a realizácie platieb

Predajňa s pietnymi predmetmi, sviecami, kahancami, živými i umelými kvetmi v Dome smútku pri hlavnom cintoríne na

Mariánskej ulici v Prievidzi bude v tomto období otvorená aj mimo bežných otváracích hodín, počas pracovných dní aj víkendov. V nedeľu 1. novembra ale bude zatvorená, pretože tento deň je štátny sviatok. Správa cintorína bude v predajni vystavovať záujemcom aj nájomné zmluvy na hrobové a urnové miesta. K dispozícii bude možnosť uhradiť platby za hrobové a urnové miesta na ďalšie obdobie v hotovosti alebo prostredníctvom platobných kariet.

Technické služby mesta Prievidza, Správa cintorína - redakčne upravil Alojz Vlčko

Misijná nedeľa - 18. október 2020

Misijná nedeľa sa slávi vo všetkých katolíckych kostoloch sveta. Je to najväčší deň solidarity, ktorú preukazujeme modlitbou za misionárov a finančnou zbierkou na podporu misijných krajín. Pomoc zo zbierok pomáha budovať mladú a živú Cirkev v chudobných krajinách. Pápež František na tohoročnú Misijnú nedeľu vybral citát z knihy proroka Izaiáša: „*Hľa, tu som, pošli mňa!*“ (Iz 6,8)

Každý z nás krstom dostal poslanie hlásať Ježiša všade tam, kde je. Otázka, na ktorú odpovedá Izaiáš, sa týka aj nás. Sme pripravení prijať misiu a vydať sa na cestu dobrodružstva viery? Je to pozvanie pre nás všetkých, „aby sme vyšli zo seba pre lásku k Bohu a k blížnemu“, napísal pápež František vo svojom posolstve na misijnú nedeľu.

Výt'azok z Misijnej nedele je určený pre Srí Lanku

Na Slovensku sa budeme v tento deň modliť a finančne podporovať misie na Srí Lanke. Pre niektorých je tento ostrov možno známy pod menom Cejlón, ale po získaní nezávislosti v roku 1972 bol premenovaný na Srí Lanku (Ligotavý ostrov). V rokoch 1983 - 2009 tu zúrila občianska vojna, počas ktorej zomrelo 80 - 100 tisíc ľudí.

V roku 2004 ostrov zasiahli ničivé vlny cunami, pri ktorých zahynulo vyše 22 tisíc ľudí. Chudobným ľuďom, ktorí prežili, cunami zobralo doslova všetko a zanechalo im iba holé životy.

V roku 2017 ostrov sužovali silné záplavy a zosuvy pôdy. Mnoho ľudí umrelo a mnohí museli opustiť svoje domovy.

Rok 2020 - pri teroristických útokoch počas kresťanskej Veľkonočnej nedele teroristi zabili najmenej 290 ľudí a zranili ďalších 500. Atentátnici útočili v kostoloch a hoteloch.

Domov sv. Leonarda v Gampole

Toto zariadenie majú na starosti sestry Blahoslavenej Panny, ktoré poskytujú 105 opusteným deťom prístrešie, jedlo, zdra-

voťnícku starostlivosť, oblečenie a vzdelanie. V dome žijú predovšetkým dievčatá, ale do veku 5 rokov tu sú aj chlapci, ktorí potom odchádzajú do chlapčenského domova. Sestry prijímajú deti z celej krajiny bez rozdielu etnického alebo náboženského vyznania. Najčastejšie im rodičia zomreli, predali ich, v rodine sa vyskytovalo zneužívanie alebo násilie.

Z listu sr. Pushpi, vedúcej Domova sv. Leonarda v Gampole

„Situácia na Srí Lanke je vážna. Sice nepribúda toľko prípadov úmrtí na koronavírus, ale ako ostrov sa veľmi bojíme toho, že by sem boli importované nové prípady. Aj keď je pre našu krajinu turistický ruch popri čajovom priemysle zásadným zdrojom príjmu, až do septembra sú zrušené všetky lety do krajiny. Práve prežívame s obavami monzúnové obdobie dažďov, ktoré je veľmi silné. Školy boli otvorené na jeden týždeň a potom ich vláda opäť zavrela... Naše deti i sestry sú vďaka Bohu zatiaľ v poriadku. Nevieme ale, ako dlho je možné držať deti v izolácii bez podnetov ku vzdelávaniu. Snažíme sa o akúsi domácu školu, staršie dievčatá učia mladšie a vo voľnom čase sa rady venujú drobným prácam ako maľovaniu a vyšívaniu obrazov...“

Prosíme vás, nezabudnite na naše deti, na chudobných našej krajiny, ktorí sa ocitajú bez možnosti zárobku. Ďakujeme i za vaše modlitby, uistujeme vás o našich modlitbách za vás.“

Elena Cagáňová, členka Klubu priateľov misií

Lúčime sa s Maňkou

So smútkom v duši a s vd'ačnosťou oznamujeme, že dňa 12. septembra nás navždy opustila, vo veku 89 rokov, sestra Mária Šimková - Maňka (*23.3.1931) zo 14. zboru v Prievidzi, nositeľka Radu strieborného trojlístka.

So skautskou myšlienkou sa oboznámila a skautkou sa stala v šk. roku 1945/46 na prievidskom gymnáziu - bol to prakticky prvý dievčenský oddiel založený v Prievidzi. Stala sa radkyňou družiny Ľalie a pripravovala sa na vodcovské skúšky. Činnosť zboru bola pestrá, dokonca v septembri 1947 bolo v Prievidzi odsúhlasené vytvorenie dievčenského okresného vedenia skautiek, ktorého sa stala tajomníčkou.

Komunizmus i obdobie po ňom

Roky 1948 - 1950, žiaľ, ukončili všetky prípravy a plány do budúcnosti. V roku 1968 sa Maňka spolu s bratmi a sestrami zapojila do obnovenia skautskej činnosti, stala sa vodkyňou včielok. Tu už skautovali celá rodina: dvaja synovia sa stali skautmi a dcéra včielkou.

Po roku 1989 sa znovu pustili do obnovenia činnosti spolu s bratom Tiborom Sokolom - Noem - a odchovancami z predchádzajúceho obdobia: synom Akelom a dcérou Nšo-či.

V roku 1990 bola na 4. Skautskom snehne v Žiline. Prvým krokom bolo organizovanie radcovského kurzu. Viedla oddiel včielok a bola zástupkyňou zborového a okresného vodcu. Každoročne uskutočňovali tábory jednotlivých oddielov za spolupráce oddielov celého zboru. Usporiadali skautskú výstavu a ples k 80. výročiu skautingu v Prievidzi.

Koncom roku 2001 odovzdala funkciu zástupkyne zborového a okresného vodcu, pokračovala ešte v práci zástupkyne vodkyne včielok. V roku 2002 na podnet zborovej rady začala pracovať spolu s kolektívom na publikácii 80 rokov skautingu v Prievidzi, ktorá knižne i na nosičoch CD vyšla v roku 2004. Aktívne sa podieľala na príprave výstavy usporiadanej k 80. výročiu

čiu založenia skautingu v Prievidzi.

Po skončení vo funkcii zástupkyne včielok sa naďalej zúčastňovala života celého zboru a od roku 2009 sa zapojila do života 1. oldskautského oddielu Stopy v prievidskom zbere.

Nielen v Prievidzi

Naša Maňka sa nezmazateľne zapísala do histórie skautingu v Prievidzi. Jej skautská osobnosť sa však neupriamovala len na Prievidzu. V máji 1991 absolvovala Medzinárodnú dievčenskú inštruktorskú lesnú školu v Zubří na Morave a stala sa inštruktorkou SÚLŠ (Slovenskej ústrednej školy). Ako inštruktorka pôsobila na VDLŠ (Vodcovskej dievčenskej lesnej škole) pravidelne počnúc Pšurnovicami cez Kubricu, Chocholnú - VDLŠ Gold až po Jaďovú každý rok do roku 2000.

Bola neodmysliteľnou súčasťou dievčenského skautingu ako Veľká včela. Okúzľovala účastníčky svojou vládňosťou a starostlivosťou. Bola pripravená vždy pomôcť, povzbudiť, ale aj vypočúť a poradiť.

Maňka celý skautský život inklinovala k včielkam, z toho vyplýva aj jej hudobná a dramatická tvorba. V roku 1998 spolu so sestrou Helou a Nšo-či vydali Spevník 1. roja včielok v Prievidzi aj s pracovnou nahrávkou na MC kazeta a v roku 1999 v tom istom zložení vydali Spevník č. 2, v ktorom boli i texty piesní z tvorby členov zboru. Bol to ich darček k 10. výročiu obnovenia skautskej činnosti.

Obetavá práca

Jej neúnavnosť a usilovnosť sa zúročili aj v Dievčenskom kmeni a v Náčelníctve. V roku 1991 bola kooptovaná do Dievčen-

skej kmeňovej rady (DKR) a mala na starosti prácu s včielkami.

V ďalšom funkčnom období bola znovu zvolená do DKR a pokračovala vo svojej práci s včielkami. Spracovala celoslovenskú metodickú príručku pre prácu s včielkami „Včielka 1“, ktorú vydala DKR v roku 1992. Od roku 1995 pracovala vo výchovnej rade Náčelníctva Slovenského skautingu ako predsedá výchovnej rady pre dievčenský kmeň. Jej obetavá práca skautingu bola ocenená vyznamenaniami Skautská láska, Za Skautskú vernosť II. stupňa. Najvyšším ocenením bol Rad strieborného trojlístka. Pravidelne iniciovala stretnutia Nositeľiek, kde tieto stretnutia obohacovala svojou odhodlanosťou a cieľavedomosťou ale aj skautským duchom. Do poslednej chvíle svojho života sa zaujímal o skautské hnutie a udržiavala živý kontakt. Bola skautkou, na ktorú budeme vždy spomínať s láskou a rešpektom, budeme si pripomínať jej rady. Ďakujeme za chvíle, ktoré sme strávili spolu a spomínajme s láskou.

Za Zbor nositeľiek Radu Strieborného trojlístka Anna Treľová - Tanka
Zdroj:www.skauting.sk

Ikonostas je pozvaním človeka do Božej slávy

Témou tohto čísla Bartolomeja sú „Očakávaní“. Oslávená cirkev predstavuje tých, ktorí už dosiahli to, čo očakávali, dosiahli nebeskú slávu a volajú nás do tej istej radosti. Prihovárajú sa za nás, hľadajú na nás, pozývajú nás.

Aký to má súvis s dnešnou témou grécko-katolíckej rubriky - s ikonostasom? Veľký. Lebo ikonostas je presne o tom. Je to pozvanie človeka do Božej slávy, sú to okná do Neba. Hľadiac na ikony svätých máme aj my byť v očakávaní nášho vstúpenia do ich zboru - a celý ten zbor nás očakáva. My sa máme stať tretím rozmerom ikony, sprítomniť Krista v našom živote.

Ikonostas

Ak vchádzate do východného byzantského

chrámu, je to práve ikonostas, ktorý vás najviac zaujme. Je to vlastne stena z ikon (obrazov svätých), ktorá oddeluje loď od svätyne. Pripomína záves zo Starého zákona medzi svätyňou a svätyňou svätých. Má v sebe troje dvereí.

Cárske dvere

Stredné (cárske, kráľovské) dvere sa nachádzajú presne v strede, medzi ikonami Krista (pravá - južná strana) a Bohorodičky (ľavá - severná strana). Nazývajú sa

kráľovské (cárske) preto, lebo cez ne prechádza Kráľ slávy, Pán neba vo svätých daroch. Cez ne nesmie vstupovať nik okrem kňaza (aj to nie podľa ľubovôle) a biskupa (ten používa iba tieto dvere).

Cárske dvere sú dvojkrídlové a pripomínajú nám Starý a Nový Zákon. Mali by byť zdobené ikonami popisujúcimi zvestovanie Presvätej Bohorodičky ako počiatok nášho vykúpenia. V niektorých chrámoch sú na nich znázornení štyria evanjelisti.

Cárske dvere sa otvárajú len počas liturgie (v našej miestnej tradícii sú otvorené počas celej liturgie) a pri iných liturgických sláveniach len na určitý čas podľa predpisov.

Diakonské dvere

Ďalšia dvojica dverí po pravej a ľavej strane cárskeho dverí, pri ikone Krista a Bohorodičky, sa volajú diakonské, lebo cez ne vchádzajú a vychádzajú hlavne diakoni (ale aj kňazi) pri sláveniach. Zobia ich ikona archanjela Michala (severná dvere) a ikona sv. Štefana diakona (alebo ikona archanjela Rafaela), ktorí nám pripomínajú, že tam, kde Boh sedí na prestole, sa patrí vstupovať s anjelskou nevinnosťou a zbožnosťou. Tieto dvere sa otvárajú a zatvárajú podľa toho, ako nimi prechádza diakon alebo obsluha pri slúžení. Je ale obdobie počas roka, kedy sú všetky dvere otvorené „dokorán“, a to počas Veľkej Noci. Otvorené dvere symbolizujú otvorené nebo, lebo Kristus zvíťazil nad smrťou.

Grécky a ruský štýl

Existujú dva druhy ikonostasov - ikonostasy na grécky a ikonostasy na ruský štýl. Ruský ikonostas tvorí šesť radov ikon a mal by siahať až po plafón, grécky ikonostas tvoria len dva rady a nie je až po vrch.

Prvý (najnižší) rad ikonostasu tvoria výjavy zo Starého Zákona (napr. obetovanie Izáka, prechod cez Červené more...).

Druhý rad - základný rad - tvoria ikony Krista (južná strana), Bohorodičky (severná strana), ikona sv. Mikuláša arcibiskupa z Myry (na najsevernejšej strane) ako patróna východných cirkví a na najjužnejšej strane ikona zasvätenia chrámu.

Tretí rad sú ikony sviatkov Pána a Bohorodičky podľa chronologického poradia v liturgickom kalendári.

Štvrtý rad - ikony svätých apoštolov.

Piaty rad - proroci Starého Zákona vrátane Mojžiša a kráľa Dávida.

Šiesty rad - na vrchole ikonostasu je vyobrazená Golgota, ukrižovanie Krista ako zavŕšenie diela spásy. Z jednej strany kríža je Presväta Bohorodička a z druhej strany svätý apoštol Ján.

Ak chcete vidieť naozaj vzorový ikonostas, nachádza sa v gréckokatolíckej katedrále v Bratislave. Je to ikonostas ruského typu. Ikonostas gréckeho typu môžete vidieť aj v mojej rodnej obci Kurimka.

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

Ikonostas ruského typu v gréckokatolíckej katedrále v Bratislave

Ikonostas gréckeho typu v obci Kurimka na východe Slovenska

Som iba ako hlas volajúci na púšti

Martin „Augustín“ Dvornický sa narodil 22. februára 1995. Študoval na stavebnej škole, bol aj v Anglicku a neskôr sa cez grant (odbor mládeže a vzdelávania na úrade práce) dostal k práci v PiarPro. Tu sa mu podarilo spolupracovať s hudobníkmi zo zoskupenia PiarMusic z Prievidze. Preto sme sa s ním často mohli stretnúť na bohoslužbách či piatkových modlitbách chvál v piaristickom kostole, hoci býva v Nitre.

▪ **Venuješ sa hudobnej tvorbe v rapovom štýle. Môžeš nám trochu priblížiť, čo to ten rap vôbec je? Čím t'a zaujal?**

Rap je vlastne istá forma slovnej akrobacie z hip-hopovej subkultúry - rap je jedným z jej elementov. Človek - teda raper - píše rýmy a skladá ich do hudobného beatu v hip hopovom štýle.

▪ **Teda si niečo ako hudobný básnik? Ako si sa dostal k rapu?**

Môžeme to povedať aj tak. O rap som sa začal zaujímať preto, lebo som vyrastal v prostredí, kde som s tým často prichádzal do kontaktu, či už vďaka bratovi, ktorý je o 10 rokov starší a v období môjho dospievania túto hudbu počúval, alebo aj medzi kamarátmi, medzi ktorými bol tento hudobný žáner veľmi obľúbený. Čiže toto prostredie ma tak povedzme formovalo k tomu, aby som to vyskúšal aj ja.

▪ **Poznáme t'a aj pod umeleckým menom „Augustín“. Prečo si vybral práve toto meno?**

Augustín je moje birmovné meno, ktoré som si ponechal aj ako umelecké. Veľmi ma oslovil život svätého Augustína. V mnohých veciach sme si podobní. Tiež nebol spočiatku pri Bohu a jeho mama sv. Monika sa dlho za neho modlila, kým sa obrátil - tak, ako sa aj moja mama modlila za mňa.

▪ **Priblíž nám teda trochu, ako vyzeral tvoj život pred tým, ako si začal spievať o Bohu.**

Mal som 13 rokov, keď som napísal svoj prvý text, chodil som na koncerty a prirodzene som sa tomu venoval. Vyhľadával som partie, ktoré sa rapu venovali a spoznal som ľudí, ktorí robili tzv. freestyle, čo znamená, že sa púšťa hip-hopový podklad a v danom momente naň človek spontánne vymýšľa rýmy. A keď ste v partii a striedate sa, je to zábava. Tento štýl sa využíva v súťažiach nazvaných Freestylebattle, kde ide vlastne o to, aby človek slovne zhodil súpera pred publikom. Tu a takto vznikali moje prvé texty a skladby, nahrávky v štúdiu a dokonca v roku 2014 som vyhral v súťaži kapiel. Rapu sa venujem od 13 rokov, avšak kresťanský rap som začal robiť iba pred 6 rokmi (teraz mám 25). Počas svojej vnútornej premeny som na chvíľku s rapom prestal. Bolo to pre mňa ťažké obdobie, avšak veľmi dôležité pre to, aby som si uvedomil, aké sú pravé hodnoty. Odvtedy rapujem len pre nášho Pána.

▪ **Kedy a ako prišlo v tvojom živote k zlomu a pocítil si Boží dotyk?**

Po návrate z Anglicka, keď som asi dva mesiace prežíval depresie. Teraz som za svoje ťažké stavy vďačný, pretože ma to úplne pokorilo. Hľadal som sa, hľadal

som Boha... Ale nevedel som o tom. A tak som vyskúšal všeličo (spomínam to aj na CD v mojej štvrtjej skladbe). Veľmi mi pomohla mama a prostredníctvom jedného pána som sa zas dostal k ružencu. Začal som sa modliť korunku Božieho milosrdenstva o 15:00 a cez ňu som dostal milosť, že som zrazu pocítoval veľkú ľútosť nad svojimi hriechmi. Bolo to pre mňa, ako keby som kráčal po púšti. A Ježiš prišiel a podal mi vodu. Ten pocit, že jediné, čo mi pomohlo, bola kresťanská modlitba, som si zapamätal. Zrazu sa môj život, okolnosti i vzťahy v mojom okolí začali meniť k lepšiemu. Ďakujem pri tejto príležitosti aj môjmu birmovnému otcovi Matúšovi Palajovi a duchovnému otcovi Jurajovi Ďurnekovi za ich vedenie i v tomto období.

▪ Ako vyzerá tvoj život teraz ?

Oslovili ma ľudia z produkčného štúdia PiarPro, s ktorými sme sa dohodli na spolupráci a vydali sme evanjelizačné rapové CD s názvom TOWMEOT. Momentálne je už v predaji. Po úspešnej spolupráci s Godzone v rokoch 2018 a 2019 som dostal ponuku angažovať sa u nich aj tento rok s kapelou ESPÉ. Ľudia nás môžu sledovať na internete, na sociálnych sieťach pod názvom TowMeot a na stránke www.towmeot.sk, kde si cez Piarshop môžu zakúpiť aj CD. Uvidia tam tiež dátumy akcií, koncertov a prípadne si nás môžu na nejakú akciu pozvať. V budúcnosti sa ale budem venovať aj štúdiu, pretože som bol prijatý na vysokú školu pedagogickú v Nitre. Voľný čas trávim s priateľkou, za ktorú som veľmi vdáčný.

▪ Témou tohto čísla Bartolomeja sú očakávania. Očakávaš ty osobne ešte niečo od života, od Boha?

K tomuto by som povedal asi len toľko, že ja som iba ako hlas volajúci na púšti. Spievam to aj v jednej z pesničiek - nemamýšlam si, že som sa už zmocnil, ale zabúdam na to, čo je za mnou a usilujem sa o to, čo je predo mnou. Chcem hľadiť na Krista, ísť za ním. Snažiť sa o tú podstatu, ktorou je svätosť. Boh nás pozýva do toho, aby sme boli svätými už tu na zemi. Snažím sa o to, aby to bolo mojím hlavným krédom - byť úplný, celistvý, byť „TowMeot“... A teda očakávam, že Boh mi v tom bude pomáhať ☺!

▪ Čo by si chcel odkázať našim čitateľom?

Aby uverili, že aj oni sú úplní, celiství - „TowMeot“. Pán Boh odpúšťa všetko a za každého z nás už zaplatil. Vždy je tu nádej a je tu aj cesta. Je ňou Kristus!

Za rozhovor ďakuje Eva Trepáčová

Foto: archív Martina Dvornického, Eva Trepáčová

Očakávania

Ježiš im povedal: „Nikdy ste nečítali v Písme: ‚Kameň, čo stavitelia zavrhli, stal sa kameňom uholným. To sa stalo na pokyn Pána; vec v našich očiach obdivuhodná.‘? Preto vám hovorím: Vám sa Božie kráľovstvo vezme a dá sa národu, ktorý bude prinášať úrodu.“

Počuj Izrael...

Ježiš dnešným podobenstvom pokračuje vo svojej reči adresovanej skupinám, ktoré boli na čele náboženského systému vtedajšieho judaizmu: veľkňazom a starším ľudu. Dnešné slová priamo nadväzujú na podobenstvo o dvoch synoch z predošlej nedele a ako to uvidíme neskôr, ďalej rozvíjajú jeho myšlienku.

Po počutí prvej vety o hospodárovi, ktorý vysadil vinicu, je ťažké nespomenúť si na obraz z Izaiáša 5,1 - 7, ktorý sa nám zároveň ponúka v prvom čítaní. Tam čítame jasne, že pod vinicou sa myslí Izrael: „*Vinicou Pána zástupov je dom Izraela...*“ (Iz 5,7) Ježišove slová zaiste odkazujú aj na tento text, ale zároveň celú myšlienku posúvajú a dávajú jej nový rozmer. Od počiatku tak podobenstvo budí dojem, že hovorí o Izraeli. Vinohradníci predstavujú práve adresátov Ježišových slov, ako to napokon aj oni sami vybadajú.

Ich vlastné slová ich prezrádzajú

Vodcom ľudu ako predstaviteľom ich celého náboženského systému bola zverená úloha dávať ovocie. Dávať ovocie vlastne znamená sprostredkovať život. Na druhej strane, sluhovia Pána vinice reprezentujú prorokov. Títo Boží poslovia prichádzali, aby našli ovocie, ktorého tí, čo dostali náboženskú moc, mali byť sprostredkovatelia.

Môžeme si však všimnúť dôležitú vec: tí, od ktorých sa malo brať ovocie, brali tých, ktorí k nim boli poslaní a nevydali im počet zo sprostredkovania života, ale sprostredkovali im smrť: „*jedného zbili, iného zabili, ďalšieho ukameňovali*“ (Mt 21,35) - tí, ktorí mali život dávať, ho brali. Napokon, ich vlastné slová ich pre-

zrádzajú: podľa nich by Pán vinice mal zlých vinohradníkov zahubiť - podľa nich sa takto zaobchádza s tým, kto sa prevínil. Ved' napokon, Ježiš sám zakúsi realitu tohto ich postoja. Zabili ho pre vlastný ošoh a ich ošoh ich zničí.

Sú zožieraní mamonou, božstvom, ktoré všetko ničí, a samotní veľkňazi nad sebou vynášajú rozsudok. Tentokrát odpovedajú neobozretne. A Ježiš veľkňazom a starším ľudu s hlbokou iróniou odpovedá: „*Nikdy ste nečítali v Písme...*“ Ale určite to čítali, len to nepochopili. Ježiš im teda hlboko ironicky hovorí: „*Nikdy ste nečítali v Písme?*“ Ale čoby nie, je to Žalm 118 - jasné, že ho čítali! Len ho čítajú bez toho, aby ho pochopili, pretože záclona moci im zabráňuje vidieť Božiu lásku pre svoje stvorenie, jediné pravé absolútne dobro.

Aj Ježiš teda vynáša svoj rozsudok, po tom, ako ho vyniesli oni sami voči sebe: „*Preto vám hovorím: vám sa Božie kráľovstvo vezme.*“ A nielen sa im Božie kráľovstvo vezme, ale „*sa dá národu, ktorý bude prinášať ovocie*“, pohanom, ktorých oni považovali za vylúčených z Pánovho kráľovstva, pohanom, ktorí mali byť podmanení, ktorí boli vydedení, ale nakoniec práve oni prijímú Božie kráľovstvo, aby „*prinášali úrodu.*“

Som aj ja nerozumný a chcem zabiť dediča?

Ako konkrétne sa môže toto prejaviť? Aké sú konkrétne formy „*snahy zabiť dediča*“? Napríklad tým, že jednu vec vyznávam v chráme pri modlitbe a v každodennom živote robím čosi úplne iné. Nekryje sa viera so skutkami. Žiadam si odpustenie a novú šancu, ale v každodennom živo-

te druhému človeku neprepáčim ani za nič na svete. Nemám problém byť polo-
vičatý, chamtivý a myslieť iba na seba.
Hovorím o kreatívnej práci pre spoloč-
nosť, pre svoju komunitu, ale v pohode
potopím toho, kto kreatívny aj naozaj je.
Znemožním ho, ako sa len dá.

Dediča zabíjam aj vtedy, keď používam
dvojaký meter. Slovom, keď žijem podľa
slov Pána: *Tento ľud sa približuje ku mne
svojimi ústami a svojimi perami ma ctí,
srdce si však vzdaluje od mňa!* (porov.
Iz 29,13). Zabíjam dediča aj vtedy, keď
Boh je „iba“ jeden z mnohých bohov.

Ale toto podobenstvo neskončilo svoju
výpoveď vtedy a tam. Ono stále zaznie-
va a kladie pred nás rovnaké zrkadlo. Si
rozumný alebo hlúpy? Používaš rozum,
keď sa snažíš zabezpečiť si život, alebo
nie? Chcieť vinicu - symbol naplneného,

zmysluplného života, symbol bohatstva
a úspešnosti - nie je zlá vec. Je to dobré.
Napokon majiteľ ju prenajal. A chcel sa
s jej ziskom deliť. Otázkou však zostáva,
či ju nechceme dosiahnuť bez majiteľa.
Obísť ho? Nájst' si svoju cestičku, v ktorej
vlastne „zabiješ dediča“. Síce nie fyzic-
ky, ale vzťahovo určite.

Vylúčiť niekoho zo vzťahu znamená zabiť
ho. Nechcem s tebou nič mať, vyhýbam sa
ti, lebo pre mňa si mŕtvy. A presne o toto
tu ide. Zlo možno poraziť len dobrom,
inak sme my porazení. Našou starost'ou
má byť šíriť stále viac a viac dobra.

Text: Miroslav Turanský
Foto: Mária Melicherčíková

Neočakávať priveľa

Očakávanie, že život vždy dopadne tak, ako chceme, zaručene povedie k sklamaniu, pretože to nie je vždy tak. A keď tieto nesplnené očakávania zahŕňajú neschopnosť ostatných ľudí správať sa tak, ako by sme od nich očakávali, sklamanie prináša aj hnev.

Odkiaľ získavame to presvedčenie, že len to, že od niekoho očakávame, aby sa správal istým spôsobom zaručí, že sa tak správať bude? A čo nás oprávňuje hnevať sa na iných ľudí, keď nesplnia naše očakávania?

Aké sú naše očakávania?

Výskum morálnej psychológie hovorí, že očakávania medzi ľuďmi sú často založené na implicitnej spoločenskej zmluve. To znamená, že bez toho, aby sme vyjadrili naše očakávania vo vzťahu, si vybudujeme v hlave predpoklady, čo je správne a čo nie. Ľudia vo vzťahu majú teda akúsi predpokladanú „dohodu“, ale nikde sa v skutočnosti nehovorí o špecifikách tejto dohody.

Je ťažké, aby niekto splnil naše očakávania, keď ani nevie, aké sú. Poznám prípad jednej panej, ktorá roky načúvala problémom kamarátky a očakávala, že to isté urobí pre ňu aj ona. To sa ale nestalo a priateľstvo sa skončilo.

Vyslovené i nevyslovené

Nevyslovené očakávania budú takmer zaručene nenaplnené. Keď budeme otvorene hovoriť o tom, čo od ostatných očakávame, zvýši to šancu na splnenie.

Zároveň je ale naivné si myslieť, že iba jasné formulovanie našich očakávaní prinúti ľudí správať sa tak, ako chceme. Určite sa vám stalo, že ste napríklad požiadali svoje dospievajúce dieťa, aby pripravilo jedlo. Prišli ste domov z práce a zistili ste, že jedlo nie je hotové.

To poukazuje na iný druh spoločenskej zmluvy, ktorá je založená skôr na autorite ako na vzájomnej reciprocite. Rodičia predpokladajú, že deti by sa mali riadiť ich očakávaniami len preto, že oni sú dospelí.

Neočakávať nemožné

„No nie je oprávnené, aby rodičia od svojich detí očakávali určité normy správania?“ môžete sa opýtať. Áno, je potrebné, aby sme stanovili pre deti pravidlá, nemôžeme však čakať, že deti budú tieto normy neustále dodržiavať. Deti kvôli svojej nezrelosti a prirodzenej vzdorovitosti často nereagujú na očakávania.

No robia to aj dospelí. Prečo? Lebo každý z nás má svoje vlastné túžby a plány. Chceme robiť to, o čom si myslíme, že je v našom vlastnom záujme. Ak očakávame, že ostatní ľudia budú konať spôsobom, ktorý nie je v súlade s ich vlastnými záujmami, pravdepodobne skončíme sklamaní. A nielen to. Je pravdepodobné, že aj dotyčná osoba zanevrie na nás.

Nakoniec, veď ako sa cítite, keď od vás ľudia očakávajú, že budete robiť veci, ktoré nie sú v súlade s vašimi vlastnými cieľmi a hodnotami?

Mgr. Zuzana Liptáková

O.Z. Lepšie ja - poradenstvo, semináre, kurzy
www.lepsieja.sk

Spĺňa časopis Bartolomej vaše očakávania? Aká nová rubrika by vás potešila?

- **Mária:** „Aj áno. Veriaci by mohli klásť otázky kňazovi.“
- **Brigita:** „Je to viac-menej časopis pre mladých. A vedie tam piaristická škola a jej oznamy. Kedysi tam boli živé svedectvá nás, veriacich. Potešila by ma rubrika, ktorá by nás povzbudila v dnešnej čudnej dobe a v duchovnom živote.“
- **Elena:** „Pre mňa je to časopis, ktorý kde otvorím, tam čítam. Sú tam aj životopisy svätých. Sv. Bartolomej nech vám pomáha! Chýba mi tam trochu dp. Vladimír Slovák, tá jeho iskra v časopise. Ďakujem za snahu všetkých redaktorov! A rubrika? Potešili by živé svedectvá - i od našich drahých kňazov!“
- **Zita:** „Celkom rada si ho prečítam, no je tam veľa článkov o piaristickej škole, až príliš! Prijala by som živé svedectvá, lebo upadáme, ťažko žijeme duchovne.“
- **Alojz:** „Nedávno mali piaristi časopis Cool school. Tam bol opísaný ich život. A tiež mali časopis Žabka. Teraz je Bartolomej viac-menej časopisom piaristickej školy. Mňa to veľmi nezaujíma. A čo by som chcel, akú rubriku? Aby ma to povzbudilo vo viere, niečo z tejto doby a radu našich duchovných.“
- **Magda:** „Iné časopisy nestoja za veľa. Bartolomej však má svoje dobré miesto! A fotky sú úžasné. Doba je ťažká. Povzbudili by ma svedectvá, články o viere a obrátení.“
- **Eleonóra:** „Som staršia a grafy nie sú pre mňa. Bartolomej mám rada roky, aj keď sa dosť opisuje z internetu. Ankety sú na telo. Rada čítam životopisy svätých a svedectvá jednej z redaktoriek, keď sú. Je to môj kamarát, ten Bartolomej. Ďakujem!“
- **Ľudmila:** „Nemám deti ani vnúčatá a vždy rada čítam o piaristických deťoch. Sú tam nadané deti, nech si vytvoria aj svoj vlastný časopis.“
- **František:** „Zaujímajú ma rozhovory s kňazmi. Uvítal by som modlitby za kňazov a reholné sestry. Občas si neviem poradiť s rôznymi otázkami, na ktoré vedia odpovedať len duchovní, čiže aj takéto niečo by som uvítal. Tá grafika v časopise je ozaj dobrá!“
- **Julo:** „Ďakujem za príspevky aj gréckokatolíckemu kňazovi. Oživilo mi to spomienky.“
- **Ľubomíra:** „Rada si všetko prečítam. Ďakujem tým, čo časopis robia! Uvítala by som nejaké povzbudenie a skutočné príbehy zo života.“
- **Milan:** „Časopis Bartolomej je dlhé roky mojím sprievodcom, to hovorí za všetko. Prosím, píšte viac o lekároch a sestričkách. Ďakujem vám za vašu prácu.“

Za odpovede ďakuje Anna Gálová

Boh všetko požehnal

Leto neudržalo ohnivý záprah poludnia
Dúhovou poľnicou zvoláva podkuté plamene
Márna snaha... Boh všetko vopred požehnal
Až keď vypália značky v chlebových zrnách
pricvávajú samé

Neposlušnosť vložia do ohlávky
jeseň ich pošibe vlastnou premenou...
Nakoniec ticho pozvávajú sladkosť do vín
červenú zrelosť do zelených jablák

Veronika Hoffmannová

... tri otázky pre pohybovú terapeutku Miriam Kořínkovú

Miriam sa narodila v Nižnej na Orave. Má tri sestry a jedného brata. Študovala na Materiálovo-technologickú fakultu STU v Trnave. V odbore na vývoji automotive projektu pôsobila tiež na stáži v Nemecku. Životné cesty ju za vtedajším priateľom viedli aj do komunity Cenacolo v Taliansku. Pôsobila tiež v dobrovoľníckom centre v Ústí nad Priehradou na Orave. Do Prievidze sa prísťahovala za prácou v odbore, ktorý vyštudovala. Tu však aj opustila pracovnú istotu a vykročila v ústrety novému zamestnaniu, ktoré si vysnívala. Po absolvovaní samoštúdia fyzioterapie, kinezioterapie a masáže terapie dnes pracuje na plný úväzok ako trénerka, pohybová terapeutka a masérka (ActiveTherapy). Vo voľnom čase evanjelizuje a uctieva Boha bez slov, cez pohyb a tanec. Sprostredkúva inšpiráciu z neba aj cez YouTube či Facebook pod názvom Worship dance by Miriam.

1

Miriam, v práci pomáhaš ľuďom k zdraviu, k lepšej pohyblivosti tela... Aké očakávania si nesú ľudia, keď prídu k tebe cvičiť? Existujú nejaké „zdravé“ očakávania“, ktoré napomáhajú uzdraveniu?

Očakávania mojich klientov sú niekedy reálne a občas aj nereálne. Niektorí z nás sú až príliš motivovaní výkonom, podľa tlaku, ktorý na nás vytvára okolie alebo my sami... Oblasti, v ktorých klienti očakávajú zlepšenie, sú najmä zbaviť sa bolesti vo svojom živote, nech môžu vládnuť ako predtým alebo ešte viac. Bolest' je nepríjemný a pokorujúci aspekt v našom živote, a často nás „donúti“ zmeniť niečo v našom živote a začať riešiť práve diskomfort, ktorý pri bolesti pociťujeme.

Taktiež sú klienti s očakávaním zlepšiť svoju fyzickú kondíciu alebo vykompenzovať slabé svalové články pri vrcholovom alebo aktívnom športovaní. Sú aj uvedomelejší klienti a tí riešia už samotnú prevenciu, kde sa vieme dostať omnoho ďalej. Medzi zdravé očakávania patrí napríklad postoj mamičky, ktorá príde a chce zvládnuť aktívny život matky, starostlivosti o dieťa a dať sa znova do formy... Zdravé očakávanie je pre mňa to, keď cvičenie alebo terapiu má niekto ako psychohygienu, keď si dopraje čas pre seba na načerpanie síl, ktoré potom môže rozdávať okoliu ďalej. Ako zdravé očakávania vnímam aj to, keď niekto chce vyjsť zo starých nefunkčných mechanizmov - a toto môže byť aktívna zmena, ako sa zbaviť zlozvykov, nesprávnych návykov či nezdravého vzťahu k sebe samému a vykročiť tak správnym smerom.

2

Splnila zmena kurzu v tvojom živote, zmena pracovného zamerania, tvoje očakávania?

Už počas štúdia na vysokej škole som po čase plánovala zmeniť zamestnanie. Nevedela som však, kedy, kde a ako to presne bude. Pripravovala som sa na to takmer 10 rokov. V čase, keď som ešte pracovala ako inžinierka - vývojárka, som do tohto nového obdobia dozrievala osobnostne aj odborne. Potom to obdobie prišlo a ja som

na to odpovedala svojou aktivitou. Bez môjho osobného rozhodnutia (že idem do toho, aj keď neviem, ako to bude, ale verím, že Boh mi pošle ľudí a je stále pri mne) by sa táto zmena v mojom živote nikdy nezrealizovala. Zanechať istoty predchádzajúcej práce a vykročiť vo viere... Ja tomu hovorím rozhodnúť sa kráčať po hladine vody ako Peter. Jedinú vec by som s odstupom času zmenila: urobila by som to rozhodnutie skôr a viac sa do toho dala naplno.

3

Precestovala si Slovensko aj časť Európy, usadila si sa však práve v Prievidzi. Ako naplnilo naše mesto tvoje očakávania?

Inšpirujú ma útulné kaviarničky, ktorých je tu v Prievidzi a v Bojniciach požehnané a v ktorých vznikajú nové vízie, prehľbujú sa priateľstvá a človek sa na chvíľu zastaví v uponáhľanom svete. No určite mi tu chýba veľa vecí, na ktoré som si zvykla a musela som ich opustiť, aby som docenila krásy tohto kraja... Sú tu pekné miesta, kde sa dá ísť do prírody, krásne úplne inak ako moja rodná Orava či blízke nádherné Tatry. Chvály v PIAR-e, alebo v Daddy's café kaviarni, ktoré sprostredkujú Božiu prítomnosť a slúžia ľuďom túžiacim nájsť a zakúsiť pravého Boha, to sú miesta, kam chodím načerpať aj ja.

Prirodzene som na začiatku života v Prievidzi očakávala to, na čo som bola zvyknutá, v čom som vyrastala. Do Prievidze som išla s tým, že tam nepoznám nikoho, nemám tam rodinu ani mojich blízkych kamarátov. Chýbali mi, chýbalo mi veľa vecí, ktoré som opustila. Ale nelutujem ani jeden deň, že som išla do neistoty a prišla na toto územie Slovenska, ktoré je veľmi špecifické, kvôli ľuďom a kultúre, ktorou to tu žije. Namiesto naplnených očakávaní som našla v tomto kraji veľa prekvapení, ktoré som ani neočakávala. Tak, ako znela moja úprimná prosba k Bohu (otvor mi dvere tam, kde ma chceš mať, a zatvor tam, kde nechceš), robí to a ja sa nestačím čudovať ☺.

Za odpovede ďakuje Žofia Hakošová
Foto: archív Miriam Kořínkovej

Uväznená v predstavách

Ako každé dievča i ja som túžila po vzťahu s mužom, ktorý ma bude ľúbiť a bude pri mne stáť, až kým nás smrť nerozdelí. Keď som však mala 21 rokov, zažila som smrť milovaného otca a tiež chorobu, ktorá ma pripútala k posteli. Na celé mesiacce som zostala úplne odkázaná na druhých.

V nemocniciach som trávila dlhé týždne a to, či prežijem, bolo otázne. Očakávať, že zažijem život ako moje rovesníčky, bolo nereálne. Vydať sa a mať deti, to bol len krásny, no neuskutočniteľný sen. Verila som Bohu, že ma môže zachrániť a ja budem žiť, ale očakávať manžela, rodinu... To bolo viac než trúfalé.

Ten, čo sa mi páčil, mi lásku nevyznal

Keď do mojej zúfalej zdravotnej situácie zasiahla Božia milosť a ja som opäť začala žiť, uvedomila som si, že takéto „trúfalé“ predstavy nemusím pred Bohom skrývať. Kamarát z tábora, môj najlepší priateľ, mi v jeden deň vyznal lásku a ja som zostala neveriteľne zaskočená. Toto som nečakala! Chlapec, ktorý sa mi páčil, nejavil záujem o hlbší vzťah a tento mladý muž, do ktorého som nebola zalúbená, by chcel so mnou chodiť. Dobré, Bože. Idem do toho. Zalúbenie, ktoré som spočiatku necítila, tu zrazu bolo a ja som bola neveriteľne šťastná.

Chcela som zásnuby

Po pár rokoch, čo sme spolu chodili, som, prirodzene, očakávala, že sa vezmeme. A tu nastal problém, pretože som bola zaujatá túžbou po zásnubách, čo naštrbovalo pokoj vo vzťahu. Každý deň som očakávala, ktorý bude ten Deň, keď ma požiada o ruku. Som vďačná, že to vtedy neurobil, pretože by som sa z toho nevedela tak tešiť. Musel prejsť čas, kým som sa stala slobodnejšou v tejto predstave.

Svadba bola naozaj úžasná, ale vzhľadom na môj zdravotný stav sme ďalšiu otázku, kedy bude bábo, presne neriešili. Ak bude Pán chcieť, On ho pošle v správny čas. Z mojich kamarátok sa postupne stávali maminy a v mojom srdci tiež rástla túžba

po bábätku. Ale ako to zvládnuť s mojím krehkým zdravím?

Príde aj dieťa?

Zázračná Božia milosť opäť zasiahla. Skrze modlitbu nám dal Pán prislúbenie - zdravého syna s príchodom jari. A tak som očakávala, ale na jar nič neprišlo. Ubehol rok a stále sme boli dvaja. Vysnívala som si predstavu, očakávanie a opäť som bola uväznená. Dokonca keď som zistila, že čakáme bábätko, mojou prvou reakciou bol strach. I to robí nesloboda v očakávaní. Človek sa nedokáže slobodne tešiť.

Radosť teda prichádzala pomalšie. Náš Mirko sa síce narodil začiatkom februára, ale príroda pôsobila ako na začiatku jari - slniečko hrialo, vtáky spievali a ja som rodila. Boh splnil, čo zázračne prislúbil.

Keďže som taký „mamičkovský tip“, prirodzene som očakávala, že zo mňa bude citlivá a predovšetkým vnímavá mamina. Realita však ukázala, že o materstvo treba i zabojovať a rásť v ňom.

A tak spoznávam a učím sa, ako byť mamou, ale predovšetkým ako byť dcérou Nebeského Otca. On plní túžby srdca v pravý čas. Učí nás žiť v slobode a očakávať, dôverovať, že Jemu nie je nič nemožné.

Katka

„Si veľmi dobrý!“

Recenzia CD Martina „Augustína“ Dvornického s názvom TOWMEOT

„Si veľmi dobrý! My to o tebe vieme, no veríš tomu aj ty?“ Tieto slová sú hlavnou myšlienkou zoskupenia umelcov v projekte TowMeot, ktorého lídrom je Martin „Augustín“ Dvornický. Okrem inej tvorby sa umelci aktuálne tešia z Augustínovho rapového albumu, nesúceho evanjelizačné posolstvo.

TowMeot (z hebrej.) prekladáme ako veľmi dobrý a tento názov ma hneď zaujal, pretože každého z nás Nebeský Otec stvoril ako dobrého. No niekedy na to zabúdame a dáme sa pohltiť a ovplyvniť dnešným svetom, okolnosťami, ľuďmi, prácou... Zabúdame, že prvé miesto v našom živote má patriť Bohu, a tak sa nám mnoho vecí rúca pred očami a stávame sa inými, nie takými, akých nás vo svojej láske stvoril Nebeský Otec. Zabúdame, že máme byť „TowMeot“.

Piesne, ktoré sú osobným svedectvom
Debutové CD Martina „Augustína“ Dvornického, ktorý sa prostredníctvom svojich príbehov - piesní snaží prezentovať práve túto tému, vyšlo 28. augusta 2020, na sviatok sv. Augustína, birmovného patróna mladého rapera. Album je kerygmatický, čiže zameraný na hlásanie evanjelia. Obsahuje 12 skladieb, ktoré vás prevedú od Božej lásky cez hriech, vieru, obrátenie, spásu, Ducha Svätého až ku téme spoločnosti. Všetky tieto témy sú popretkávané osobným svedectvom autora, ktorý na skladbách spolupracoval aj s inými hudobníkmi, napríklad s kresťanskými rappermi Puer Dei či dawiddom, ale aj s Jankou Zubajovou Palajovou (HeartBeat) a Lukášom Zubajom. Na vytvorení albumu sa podieľali aj hudobníci z Piarmusic a producenti z Česka aj Slovenska.

On tam bol

„V mojom živote bolo mnoho situácií, ktoré poznačili moju dušu a zranili moje srdce. Niektoré situácie boleli viac, niektoré menej. Dnes je všetko iné. Na miestach, kde vládol nepokoj - vládne radosť. Pády

sa stali ťažiskom úspechov. Život dáva nový zmysel. No najskôr som musel uveriť, že ON TAM BOL!!!“

Týmito slovami uviedol Augustín svoje CD. On tam bol je aj názov prvej piesne albumu, ktorá sa mi páči najviac. Pripomína mi, že čokoľvek sa v našom živote deje, Boh je stále s nami, pretože On je verný v každom čase.

Na CD sa nenachádzajú len piesne z osobného života Augustína, ale aj piesne o hľadani Boha v našich životoch, pieseň k Duchu Svätému, pieseň o Veľkej Noci a iné, ktoré sú plné svedectva o tom, že Boh je dobrý. Texty, ktoré Augustín píše (predtým sa modlí k Duchu Svätému), sú slovnou akrobáciou vloženou do rytmiky a skvelej hudby.

Vďaka hudobnému štýlu blízkeho mladým sa Martinovi Augustínovi jeho piesňami darí evanjelizovať najmä túto vekovú skupinu. CD si však zaslúži, aby sme si ho s otvoreným srdcom vypočuli i my ostatní a dali mu šancu.

Eva Trepáčová

Martin „Augustín“ Dvornický našej redakcii venoval CD s podpisom a v budúcom čísle Bartolomeja si oň budete môcť zasúťiť. Kúpiť sa dá na <http://towmeot.sk>.

(Ne)vidieť dozadu

7. septembra 2020

Stalo sa mi to asi prvýkrát v živote. Aspoň takto intenzívne. Pred týždňom, večer okolo pol ôsmej, som šiel autom domov z mojej farnosti, keď ma na diaľnici medzi Zvolenom a Detvou, teda smerujúcou na východ, slnko doslova oslepilo. Nie spredu, ale zozadu. Vôbec som nevidel, ako vyzerá cesta za mnou, či tam niekto, alebo niečo, ide.

Uvedomil som si to, keď som chcel predbiehať. Vtedy je pohľad dozadu na diaľnici veľmi dôležitý. Keďže som nič nevidel, musel som čakať do najbližšieho tieňa, ktorý mi ukázal, či môžem. Keby som bol šiel nevidiac cestu za sebou, mohol som ohroziť seba i niekoho vedľa mňa.

Vidieť späť, dozadu, je veľmi dôležité. Nielen na ceste a v automobile. Týka sa to celého života, hlavne dôležitých rozhodnutí. Ak nevieme, čo sa stalo pred tým, kto za tým stál a prečo, môžeme sa rozhodnúť síce rýchlo, ale nebezpečne. Ohrozíme seba i ľudí vedľa nás.

Historia magistra vitae, dejiny sú učiteľkou života, hovorí staré príslovie. Väčšinou pritom myslíme na tie, ktoré sú staré stovky či tisíce rokov: antické, biblické, veľkomoravské...

Sú tu však i tie, ktoré bežia na diaľnici s názvom Slovensko, Európa či Svet 20. a 21. storočia. Pozrime sa na ne a nedajme sa oslepiť rôznymi slnkami. Len tak svojimi rozhodnutiami neublížime sebe ani ľuďom okolo nás.

Vladimír Slovák Rádo Slovensko slovensko.rtv.sk

Povýšenie kríža

14. septembra 2020

Sviatok Povýšenia kríža má pôvod v 4. storočí v Rímskej ríši. Pred bitkou pri Milvijskom moste mal cisár Konštantín videnie, že zvíťazí v znamení kríža, ktorým potom pomalovali jeho vojaci svoje štíty.

V roku 326 jeho matka sv. Helena našla v Jeruzaleme Kristov kríž. O deväť rokov, keď na Golgote, mieste ukrižovania, postavili kresťanskú baziliku, 14. septembra v nej slávnostne vztýčili túto relikviu. No a keď zrušili v Rímskej ríši trest smrti formou ukrižovania, otvoril sa priestor, aby sa tento nástroj umučenia stal hlavným symbolom kresťanstva.

Kríž sa stal ozdobou kresťanských chrámov a domácností, ako aj jednotlivcov, pričom postupne mnohí zdôrazňovali najmä rozmer Kristovho víťazstva nad smrťou. Mali pravdu, aj keď to sa naplno prejavilo až pri zmŕtvychvstaní. Ale ako to už so symbolmi býva, niektorí začali kríž používať len ako symbol víťazstva. I vo vojne, kde víťazstvo znamená porážku a často i smrť nepriateľa.

To však nebolo povýšenie, lež poníženie kríža. Ved' Kristus na ňom zomrel z lásky k nám. Zvíťazil nad sebou samým, ukázal, že jeho láska k ľuďom je väčšia ako pud zachovania života i všetko ostatné. A tak skutočné a pravdivé povýšenie kríža pramení z lásky. A ak znamená víťazstvo, tak len nad vlastným sebestvom.

Počúvanie s (ne)porozumením

21. septembra 2020

Nedávno ma navštívil kamarát slovenčinár.

„Urobil by som ti vajička, ale nemôžem, vyšiel mi plyn,“ hovorím mu.

„A kam vyšiel, na ulicu?“ opýtal sa ma, ako zvyčajne chytajú za slovo.

„Prepáč, on vlastne došiel,“ vysvetľujem, mysliac si, že viac slovensky.

„A kam došiel?“ pýta sa on.

„Nuž, minul sa. Tu nie je zemný plyn a bomby sa proste vyprázdnil,“ hovorím do tretice.

„Bomby? Ty sa chystáš na vojnu, že tu máš bomby?“

„Som nepresný,“ pomyslel som si, a tak vysvetľujem: „Sú to vlastne oceľové fľaše na plyn.“ To som však asi nemal.

„Ved' fľaše sa používajú na tekutiny, nie na plyn“.

„Áno, ale tento je kvapalný.“

„Kvapalný plyn? Ved' kvapaliny tečú a plyn ti predsa do sporáka netečie a z horáka syčí. Je to plyn, čiže úplne iné, plynné skupenstvo, či nie?“

„Nuž, slovenčinár,“ myslím si. Robí sa múdrom a nerozumie, že tento plyn sa dá stlačiť až tak, že skvapalnie.

V dialógu o plyne som ale nepokračoval, ved' príslovie hovorí, že múdreho učiť netreba. Dot'ahovanie o zmysle slov ma však doviedlo k uvažovaniu nad mojou zrozumiteľnosťou. Ved' náboženské pravdy, o ktorých hovorím, sú na pochopenie väčšinou ťažšie než kvapalný plyn a poslucháči často menej vnímaví než kamarát slovenčinár. Dúfam, priatelia, že aspoň niekedy niečo rozumiete.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv**: vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Zmena farieb

28. septembra 2020

Asi sa budem musieť vrátiť k poradiu. Roky som mojim návštevmám na chalupe hovoril: „Pri prvej zastávke rovno, pri druhej doprava a pri tretej ostro doľava.“ Potom však prišla Lucia a pýta sa: „Som pri zelenej zastávke, kam mám ísť?“ Tak som sa naučil, že pri zelenej doprava a červenej doľava.

To som radil aj Jankovi pred dvomi týždňami. „Tu nie je žiadna červená, ani zelená,“ hovorí mi však do telefónu. „Tak to si asi úplne inde,“ odpovedám mrzuto. Nakoniec nás zachránilo zrkadlo, ktoré pred mesiacom osadili pri tej červenej. Teda bola červená. Dnes je modrá, ako aj všetky ostatné. Oni ich proste premaľovali.

Modrá je dobrá - vravela istá strana pred pár rokmi. Tých politických farieb však bolo viac. V 90. rokoch mi hovoril poľský politológ: „Vieš, zelení sú vlastne červení.“ A mnohí červení sú pôvodom hnedí či čierni - pomyslel som si, spomínajúc na situáciu na Slovensku v roku 1945. Pre mnohých členov Hlinkovej strany i gardy nebol najmenší problém stať sa členmi Komunistickej strany, ba dokonca preverovať partizánov. No a po 89. to bolo ešte lepšie. Červení menili farby tak rýchlo a rozmanite, že z toho bola väčšina Slovenska mimo.

Mimo sme však preto, lebo pozeráme na farbu. Dôležitejšia je ale poloha. Miesto v živote, morálka, hodnoty. Kiežby sme to pochopili. Nielen pri autobusových, ale hlavne životných zastávkach.

S Prievidzou sme sa lúčili so slzami v očiach

Spomienky sestry Silvie Hlaváčovej FDC na Akciu „R“ - 1. časť

Akciu „R“ a jej 70. výročie si pripomenieme ešte jedným príspevkom. V minulom čísle Bartolomeja to bolo prostredníctvom spomienok našej rodáčky sestry Miriam Petrášovej FDC. Dnes z knihy Svedkyne viery a vernosti vyberáme svedectvo sestry Silvie Hlaváčovej FDC (1924 - 2015), ktorá v čase realizovania Akcie „R“ pôsobila v kláštore v Prievidzi.

K vyvrcholeniu udalosti likvidácie kláštorov predchádzal už vopred stanovený štátny politický program. Ešte v mesiaci jún 1950 zvolali do Bratislavy reholné sestry, učiteľky, zástupkyne zo všetkých škôl a predniesli dôvod nášho prepustenia z vyučovania, domnievajúc sa, že ústne to postačí. Vyžiadali sme si však písomné oznámenie. Týmto nastala zábrana našej činnosti, apoštolátu v duchu charizmy Matky Zakladateľky i straty živobytia. V tajných správach sa šepkalo, že nás vyvezú do Ruska, nevediac ani dňa, ani hodiny.

29. august 1950

Prázdniny sa chýlili ku koncu. Zašla som na okresný národný výbor, predložiac naše vylúčenie zo školy s otázkou, čím sa môžeme zaoberať, či môžeme dávať súkromné hodiny žiakom. Predseda i tajomník boli zhodou okolností otcami mojich žiakov. Smutne sa pozerali a povedali mi: „Príďte zajtra.“

Na druhý deň (bolo to 29. augusta 1950) som išla s našou najmladšou sestričkou Gregóriou do Handlovej na lekárske vyšetrenie, preto som staršej sestričke Celine pripomenula, aby nezabudla zájsť na okresný národný výbor. Pri návrate z Handlovej nás čakala na železničnej stanici známa slečna s varovaním: „Sestričky, nechodte do kláštora, berú vás.“

Sestrička Gregória, zoslabená chirurgickým zákrokom v nemocnici, skoro pri tých slovách zamdlela. Pevne ju držiak, posilňovala som ju, aby sa nebála, že pôj-

deme s ostatnými. Nemohli sme sa však dostať do kláštora. Ozbrojený milicionár nám kúsok pootvoril a až po naliehaní, že tam patríme, pretiahli sme sa dovnútra.

Cesta do neznáma

Sestričky sa už balili a so vzrušením každá vkladala do uzlíčka to najpotrebnejšie. Aký bol obsah? Periny, v malom množstve oblečenie a obutie pre seba, modlitebná knižka, Sv. pravidiel. Duchovné knihy a iné zostali tam. Zabudli sme si pripraviť aj niečo na cestu.

Pri našom balení sestrička Regina myslela i na spoločné nutné potreby. Pchala všetko do vreca: žehličku, hodiny, keyy na topánky, lavóry, handry. Z toho duchovného brala aspoň „Legendu svätých po celý rok“. Nemohla to tam dostať a okoloidúci milicionár jej pomohol knihu dostrkať do vreca. Pravda, nevedel, čo je to zač.

Na povel odchodu, o 14:00 hod., so slzami v očiach celá naša komunita naposledy pokľakla v kaplnke (sviatostného Spasiteľa ešte pred začiatkom akcie vdp. Fegyveres odniesol do kostola). V piesni „Mária, ochrana“ sme vrúcne prosili nebeskú Matku o pomoc, vernosť a silu na našu neznámu cestu.

Deti nám mávali

Autobus bol pristavený z bezpečnostných dôvodov pri škole, a nie pred kláštorom na námestí. Bolo nás 17 sestier, z toho 14 nastupovalo do neznáma. Sestra predstavená šla na operáciu do Bratislavy, sr. Konzoláta sa liečila na tuberkulózu v Le-

Sestra Silvia Hlaváčová FDC

Pôsobenie sestry Silvie v škole v Prievidzi

fantovciach a sr. Cherubína práve odcestovala na pohreb). Ostatné sestry pod dozorom troch ozbrojených „ochrancov“ nastupovali do autobusu.

Medzitým ľudia stáli na ulici, nechápavo sa pozerali. Deti nám mávali s počudovaním, že všetky ideme na výlet. Kývala som im s úsmevom späť. Sestričky mlčali, len s bolesťou sa pozerali na toto rozlúčenie po tak dlhom a požehnanom účinkovaní našich sestier v tomto meste.

Hovorilo sa aj, že nás vezú do plynových pecí ako Židov. Desili ma tieto predstavy a v hĺbke duše som považovala seba za najmenej spôsobilú takej hrdinskej obeť. Celou cestou som prosila Pána o vernosť a silu, aby som neutiekla od tých plynových dverí.

Ivanka pri Nitre

Po dlhšom očakávaní zastal autobus v Ivanke pri Nitre pred domom Misijných sestier, centrom sústredovania. Sestričky nás milo privítali. Referentka ukázala nám jednu väčšiu miestnosť so 14 posteľami, kde sme sa mali zložiť, celá naša komunita. Úzkou uličkou pomedzi posteľe dalo sa prechádzať iba bokom. Lavór s vodou na umývanie sme prenášali

jedna za druhou ponad posteľe ráno i večer. Nebrali sme to tragicky, skôr tak humorne, aj nám bolo k smiechu a z lásky k Ježišovi považovali sme za prepych, že sa máme v čom umývať. Boli sme všetky mladšie - dvadsiatničky.

Sotva sme sa rozhladli, prišlo oznámenie do nášho zaradenia na poľné práce. Vozili nás traktorom na Štátne družstvo Hrušt'ov osekávať repu - každý deň na otvorenom nákladiaku 30 km. Obliekali sme si takmer všetko, čo sme mali, ale v tom sychravom studenom počasí nám to nestačilo. Na vedľajšom poli pracovali väzni z Nitry.

Dostávali sme obed, ktorý pripravili naše sestričky. Bola to zväčša baranina, ktorú sa snažili nám dať horúcu, aby nám vonku netuhla na perách. Jedáleň sme nemali, stôl bol na kolenách, v prípade dažďa v blízkej prázdnej maštali. Posledný raz sme boli na poli 6. decembra, na Mikuláša. Na zimné mesiace nám priviezli z podniku Zornica Piešťany šijacie stroje a v pásovej robote sme šili bielizeň pre väzňov.

(Redakčne upravené, krátené. Pokračovanie nabudúce.)

Duch Svätý - tajomný Boh

Duch Svätý je pre nás veľmi tajomný a viac hovoríme o jeho prejavoch a účinkoch ako o ňom. Náuka Cirkvi spomína 7 darov Božieho Ducha, ktoré sú odvodené zo Starého zákona pri opise Mesiáša (Iz 11,1 - 3). No číslo 7 v Biblii je číslo plnosti - čiže všetkého.

Sedem darov Ducha Svätého

Tieto dary dostávame od Boha pre seba a na službu iným. Dostávame ich zadarmo a aktivujú sa duchovným životom, inak zostávajú v nás ako v trezore, pripravené, kedy im dáme zelenú. Patria medzi ne:

- **Múdrosť.** Nie je otázkou IQ, ale otázkou múdrosti života. Je dávaná z múdrosti Boha. Spôsobuje, že vieme rozoznať naše pravé dobro a aj ho vykonáme. Nie je to prefíkanosť ani využívanie, ale zameranie celého svojho života na Boha, odlesk večného svetla, obraz jeho láskavosti.
- **Rada.** Boh, ktorý sa prihovára. Ide o rozvahu, napomínanie, povzbudenie a posilňovanie Duchom. Týmto darom je totálna dôvera, že Boh mi v kritickej situácii poradí, ako sa mám rozhodnúť a čo mám urobiť.
- **Poznanie.** Boh je vševediaci. Toto nás presahuje, ale On nám dáva niečo zo svojej vedomosti. Človek tak spozná Božiu vôľu a uzná ju aj za najlepšiu pre seba. Poznanie sa neodohráva v logike, ale ide o hlboké prenikanie duše s Bohom.
- **Rozum** osvietený vierou. Koná správne, účelne a prospešne. Je to charakter v zmysle duchovného chápania reality. Uschopňuje nás byť oddanými Božej vôli.
- **Sila,** ktorú nachádzame v Bohu, keď sme bezmocní. Je to sila víťazného Krista - robí nás víťazmi nad presilou sveta. Prehaha nad mocou zla v sebe aj u iných - víťazstvo nad vášňami a charakterovými nedostatkami. Vernosť v prenasledovaní.
- **Nábožnosť** je predovšetkým citový, vnútorný vzťah s Bohom, ale aj jeho vonkajšie prejavy. Ide o zbožnosť v srdci, ktorá nesmie byť pre pochvalu od ľudí. Jej formami sú modlitba, almužna a pôst, ale

tiež obracanie sa k Bohu a k blížnemu (sv. omša, sviatosti, nezištná pomoc...).

- **Bázeň Božia** je dôverný pohľad slabého stvorenia k presvätemu Bohu. Prejavuje sa poslušnosťou. Viazu sa k nej najkrajšie prísľuby: šťastie, požehnanie, priateľstvo, dobro, ochrana. Človek prežíva radosť, že je milovaný syn/dcéra a Boh mu je Otcom.

Špeciálne dary - charizmy

Sv. Pavol ich opisuje v 12. Kapitole listu Korint'anom - dar jazykov, prorociev, dar uzdravovať, vyučovať, potešovať... Sú tiež dané pre službu iným; od Boha a zadarmo. Nie sú viazané na svätosť a ak ich niekto používa s pýchou, je ohrozený na spásu.

Ostatné dary

Duch Svätý nám dáva i iné dary, ktoré potrebujeme pre svoj každodenný život, životný stav a rozličné situácie dňa, aby sme obstáli v boji s hriechom a žili nadprirodzenú lásku k Bohu, k sebe aj k iným. Ich prejavom je napríklad ovocie Ducha Svätého (Gal 5, 22 - 23) - láska, pokoj, radosť, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, sebaovládanie. Sú rozpoznávacími znameniami svätosti, viditeľnými plodmi spolupráce človeka s Bohom. Otvárajú nám nebeskú bránu.

Ešte vznešenejšiu cestu vám ukážem

V 13. kapitole Prvého listu Korint'anom Pavol zjavuje ten najväčší dar Ducha, ktorým je láska. Vysvetľuje, že aj keby sme boli prorokmi, hovorili jazykmi, obetovali by sme svoj život, mali by sme vieru, s ktorou by sme prenášali vrchy, ale nemali by sme lásku, neboli by sme ničím. Láska stačí a iba láska je potrebná. Milovať Boha, ľudí

a seba je ustanovené v hlavnom Božom prikázaní - to je najväčší dar, aký môžeme dostať a o aký máme najviac prosiť. Je to kráľovská koruna a svätožiara na našej hlave.

Duch Svätý je naozaj darca všetkých darov a štedro ich na nás vylieva. Ale pre-

dovšetkým nám túži dávať seba samého. On je láska sama. S ním prichádzajú všetky jeho dary. Modlíme sa o Jeho prítomnosť v nás. A keď nám dá zo svojich darov, hľadme s vďačnosťou na Darcu, ktorý nám ich dáva.

Eva Duffková FDC

Človek mieni

Posadila som sa do tieňa na lavičku na našom námestí. Oči som mala zúžené ako divá mačka a tuším som aj zhlboka dýchala, aby ma nekleplo. Zostalo mi akosi nekontrolovateľne teplo, keď som si pomyslela, že som zas nič nevybavila. Navôkol bolo letno - teplo a vo mne sa nebezpečne dvíhal tlak! Akási kontrolka vo mne mi zablikala: „Pokoľ a zachovaj si chladnú hlavu, milá moja!“

Poslúchla som. Ako na povel som začala premýšľať, ako to urobím, aby som vybavila konkrétny problém, ktorý nebol na mojej strane, ale na úradoch. Preto ten zvyšujúci sa tlak v mozgovej „lampárni“. Sedím, tuho premýšľam... Vtom som zaregistrovala na chodníku neďaleko odo mňa dákeho chlapíka, ako za sebou doslova ťahá akési dlhé drevené brvná a mieri si to práve ku mne.

„Do šľaka, takýchto mám najradšej... Začnú sa ti akoby nič prihovárať a potom pýtajú - akoby nič - peniaze!“ prebehlo mi myslou. Už som sa pripravovala, ako ho následne roznosím v zuboch aj s jeho dreveným nákladom.

„Dobrý deň, mladá pani!“ začal. „Na chvíľu si to tu zložím,“ vysvetľoval mi.

Neochotne som sa posunula na kraj lavičky, aby som jednu neutržila, pretože dlhé dreva mu šibrinkovali, kam sa im zachcelo. „No prosím, už je to tu!“ pozrela som sa zblízka na „milého“ chlapíka. Razom som pochopila, že brvná nemotorne drží iba jednou rukou, nakoľko tú druhú mal, resp. nemal.

Vypustila som trochu pary. Ved' nie som odlúd! A ďalej som sa pozerala, ako zápasí so svojím akiste potrebným nákladom.

Priznám sa, bola som odhodlaná sedieť

nezainteresovane a ignorantsky naďalej na lavičke a venovať sa svojmu problému. Áno, bola som rozhodnutá... Ibaže nechápem, čo sa stalo. Odrazu som sa postavila a na moje počudovanie sa ho pýtam: „Pomôžem vám?“ Dokonca som sa usmiala, lebo sa mi to celé zdalo byť úsmevné, ako sme sa tam zišli práve my dvaja - ja napa-jedená a on mierne pod parou!

„Jááááj, to budete milá... Len či to uvláááádzete, lebo je to veľmi ťažké,“ snažil sa ma „odborne“ poinformovať.

„Uvládzem, uvládzem,“ uistujem ho a už rovnám dlhé dreva a vsúvam mu ich opatrne pod pazuchu tej jednej ruky. (Netuší, že mám za sebou iné - ťažšie náklady, ako týchto pár „zápaliek“.)

„Táááák... Poč-kaj-te trocha... To je ono! Veľmo pekne vám ďakujem!“

„Niet za čo,“ zamachovala som. „Vyhodte smerovku a môžete pokračovať v jazde, pán šofér!“ chcela som byť ešte aj vtipná.

„Vyhodil“ smerovku a pokračoval tak trochu tac-tac-tackavo za svojím cieľom.

Zamyslela som sa nad sebou: „Človek mieni... A Pán Boh (z)menííííí.“ Môžete trikrát hádať, koho - a kto komu vlastne pomohol.

Veronika Hoffmannová

Ako vznikol ruženec

Máme pocit, akoby tu bol „odjakživa“. Spomedzi tradičných katolíkov sa ho totiž vie modliť asi každý. Nechýba v rukách našich starých mám, ktoré sa snažia poklad, čo v ňom objavili, odovzdať i mladším generáciám. A pritom tu „odjakživa“ vôbec nebol. Vývoj tejto modlitby v dejinách bol dosť dlhý a zahrňal v sebe množstvo zaujímavých procesov.

Pôvod ruženca siaha do írskych stredovekých kláštorov. Tu mnísi podľa hesla sv. Benedikta „Modli sa a pracuj!“ striedali prácu s modlitbou. Na modlitbu používali Žaltár - knihu žalmov, ktorých bolo 150. Niekedy sa spolu modlili všetkých 150 žalmov, inokedy len 50, preto mali Žaltár rozdelený na tri časti po 50.

Tí, čo nevedia čítať

Problém však nastal s rehoľnými bratmi, ktorí - na rozdiel od kňazov - nevedeli čítať, a preto žalmy iba počúvali. Rehoľní kňazi usúdili, že počúvanie nie je plnohodnotnou náhradou za recitovanie, a preto zaviedli pravidlo, že namiesto žalmov recitovali rehoľní bratia 150 Otčenášov. Na ich počítanie používali tzv. otčenášovú šnúru, ktorú tiež nazývali Pátričky (Pater noster - Otče náš po latinsky).

Na prelome tisícročí začala veľmi prekvitať mariánska úcta, a preto sa rehoľní bratia namiesto 150 Otčenášov začali modliť 150 Zdravasov. Bolo to okolo roku 1200. Niekedy sa tých Zdravasov modlili iba 50 a na počítanie používali šnúрку s perlami, ktorá sa už dosť podobala na náš ruženec. Zaujímavosťou je, že vtedajší Zdravas obsahoval iba polovicu súčasného Zdravas, čiže len pozdravenie archanjela Gabriela a pozdravenie Alžbety. Druhá polovica tejto modlitby sa objavila až neskôr, v časoch, keď bol Zdravas predpísaný ako pieseň na začiatku nedelnej kázne. Kňazi čoraz častejšie začínali kázeň týmto spevom a končili ju prosbou k Panne Márii, ktorá je dnes druhou časťou Zdravas. To však bolo až koncom 15. storočia - a medzitým sa vo vývoji modlitby ruženca odohrali kľúčové zmeny.

Od 14. do 21. storočia

V 14. storočí kartuzián Henrich Kalkar v nemeckom Kolíne rozdelil mariánsky žaltár na desiatky a pred každý desiatok zaradil modlitbu Otčenáš. Ďalší nemecký kartuzián Dominik Pruský okolo roku 1420 vložil do mariánskeho žaltára tajomstvá o našej spásy zo Svätého písma. Bolo ich spolu 50. Rehoľníci vo vtedajších kláštoroch si ich začali odpisovať, modlievali sa ich a pridávali si k nim ďalšie. Tak sa stalo, že tajomstiev zrazu bolo príliš veľa a jednoduchí veriaci si ich neboli schopní zapamätať. No v tejto podobe už môžeme hovoriť, že išlo o modlitbu ruženca.

V tom istom storočí blahoslavený dominikán Alain de la Roche (1428 - 1478) zredukoval ružencové tajomstvá na 15 a rozdelil ich do 3 skupín - 5 tajomstiev sa venovalo skrytému životu Ježiša, 5 jeho utrpeniu a 5 osláveniu (radostný, bolestný a slávnostný ruženec). V danej podobe sa ruženec rýchlo širil - aj vďaka ružencovým bratstvám, ktoré blahoslavený Alain de la Roche zakladal.

Koncom 15. storočia pribudla do ruženca už spomínaná druhá časť Zdravas a v roku 1613 aj modlitba Sláva Otcu na ukončenie každého desiatku. V tejto podobe bol ruženec cirkevne schválený a odporúčaný na modlitbu i samotnými pápežmi. Súčasnú podobu nadobudol v roku 2002, keď doň vtedajší Svätý Otec Ján Pavol II. pridal štvrtú časť hovoriacu o verejnom živote Pána Ježiša - ruženec svetla.

Ruženec ako cesta k pokániu

Modliť sa ruženec... Nie je to staromódne? Prečo Panna Mária túto modlitbu vo svojich zjaveniach tak často odporúča? Možno nám to tak trochu osvetlí odpoveď sestry Lucie,

vizionárky z Fatimy, ktorej novinár John Haffer položil otázku, prečo Panna Mária prosí na prvom mieste o modlitbu ruženca? Sestra Lucia mu vtedy vysvetlila, že v prvom rade neprosí o modlitbu ruženca, ale o pokánie. „Tak potom nie je potrebné modliť sa ruženec?“ spýtal sa jej novinár. A sestra Lucia mu odpovedala: „Bez modlitby posvätného ruženca nenastúpime na cestu pokánia a bez modlitby ruženca nevydržíme na ceste pokánia - preto Panna Mária prosí o pokánie a modlitbu posvätného ruženca.“

Október - mesiac ruženca - je príležitosťou opäť si na túto modlitbu intenzívnejšie spomenúť... A hádam na tú cestu pokánia aj reálne vykročiť. Nech nám v tom sú povzbudením i slová pápeža Pia X.: „*Ak chcete, aby vo vašich rodinách panoval pokoj, modlite sa svätý ruženec. Áno, modlitba svätého ruženca prináša do rodiny pokoj.*“

Pripravila: Petra Humajová

Použitá literatúra: Štefan Ištvaník: Modlitba svätého ruženca, Vydav. Misionár, 2009

Mobilný hospic Sv. Lujza n.o.

v spolupráci so skupinou milovníkov **výtvarného umenia**
pri príležitosti Svetového dňa hospicovej a paliatívnej starostlivosti,
pripravuje charitatívny predaj obrazov pod názvom:

Umenie pomáha

Miesto: Regionálne kultúrne centrum, Záhradnícka 19, Prievidza - RKC

Termín: 9. októbra 2020 o 16:00 – slávnostné otvorenie

Výstava bude pre verejnosť s prístupnosťou od **12. – 23. októbra 2020** podľa otváracích hodín RKC, kedy bude mať verejnosť príležitosť prezrieť si diela umelcov a zakúpiť si obraz podľa vlastného výberu.

KÚPOU OBRAZU PRISPEJETE NA DOBRÚ VEC

VÝŤAŽOK Z PREDAJA OBRAZOV BUDE POUŽITÝ NA ZAKÚPENIE PRENOSNÉHO SONOGRAFICKÉHO PRÍSTROJA NA DIAGNOSTIKU A OŠETRENIE PACIENTOV V DOMÁCOM PROSTREDÍ.

Nezisková organizácia Sv. Lujza poskytuje svoje služby pacientom na sklonku života, prevažne onkologického ochorenia a zomierajúcim, ktorí chcú posledné chvíle života stráviť v domácom prostredí.

Starostlivosť o pacientov prevádzkuje nezisková organizácia v okrese Prievidza už viac ako 10 rokov.

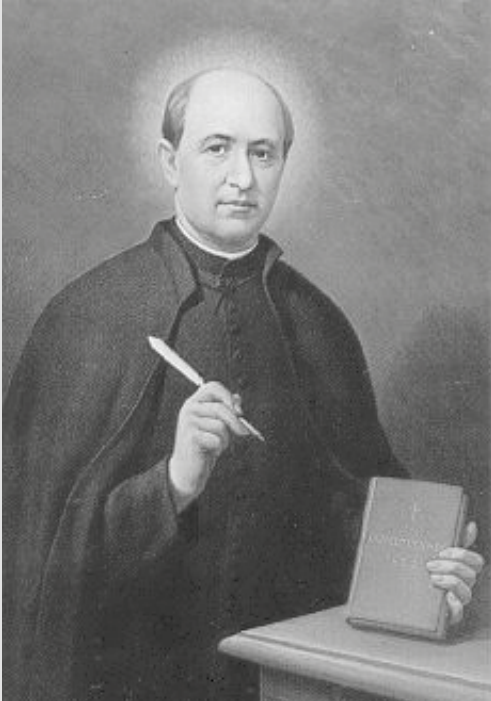
Tešíme sa na Vašu účasť.

Naplnil očakávania matky

Svätý Henrich de Ossó

Nie je vždy dobré silou-mocou plniť očakávania ľudí a strácať tak vlastnú identitu. Ale niekedy sa rady iných oplatí vypočuť. Najmä ak i my sami cítime, že sú v súlade s Božou vôľou pre náš život. Otec i matka sv. Henricha de Ossó mali pre jeho život diametrálne odlišné plány. No on sa - vďaka Božej milosti - rozhodol správne.

Henrich de Ossó sa narodil 16. októbra 1840 vo Vinebre v Španielsku. Jeho otec sníval, že Henrich sa stane kupcom, a tak aj od malička smeroval jeho výchovu a vzdelanie. Dokonca ho poslal žiť k svojmu bratovi, ktorý riadil veľkú spoločnosť, aby sa od neho priučal umeniu obchodovania.

Konflikt záujmov

Aj Henrichova matka však mala svoj sen. Snívala o tom, že jej syn sa stane kňazom. A keď krajinu napadla cholera, na smrteľnej posteli si od svojho syna vymohla prísľub, že urobí všetko pre to, aby sa kňazom stal.

Štrnásťročný chlapec sa ocitol v konflikte záujmov. Otec stále trval na kupeckom remese, ale Henricha sľub daný matke nesmierne priťahoval. Ušiel z domu a usadil sa pri mariánskej svätyni na hore Montserrat, kde mal v úmysle žiť ako pustovník.

Otec, vidiac Henrichovo pevné rozhodnutie sa pre naplnenie prania svojej matky, napokon s kňazstvom svojho syna súhlasil. Po absolvovaní štúdií v Tortose a Barcelone bol Henrich v roku 1867 vysvätený za kňaza.

Učenie i písanie

Miestny biskup si všimol Henrichovo pedagogické nadanie a vymenoval ho za profesora matematiky a fyziky v seminári v Tortose. Henricha však viac priťahovala katechetická práca, a tak spájal vyučovanie matematiky a fyziky i s vyučovaním náboženstva.

Objavil v sebe aj nadanie na písanie. Po vydaní svojho katechetického diela sa začal venovať písaniu polemických článkov do viacerých časopisov. Ich cieľom bolo vyvrátiť ohovárania rôznych protináboženských síl. Založil vlastný týždenník *El Amigo del Pueblo* (Priateľ ľudu) a neskôr i časopis *Revista Teresiana* (Tereziánsky časopis). V ňom sa s čitateľmi delil o osobné náboženské skúsenosti a pomáhal im prenikat' do náuky svätej Terézie z Avily, ktorou bol fascinovaný.

Spiritualita sv. Terézie z Avily

Sv. Terézia z Avily inšpirovala i iné Henrichove činy. V roku 1873 založil Terezi-

ánske arcibratstvo. Členovia tohto spoločenstva sa aspoň štvrt hodinu denne mali venovať meditácii, pri čom im pomáhala i Henrichova úspešná kniha napísaná priamo pre nich - El cuarto de hora oracion (Štvrt hodinová modlitba). Cieľom Tereziánskeho arcibratstva bolo spoznať Ježiša, zamilovať si ho a robiť všetko pre to, aby ho aj iní spoznali a nadobudli s ním vzťah.

Henrich založil i novú ženskú kongregáciu vychádzajúcu zo spirituality sv. Terézie z Avily. Sestry tereziánky sa venovali vyučovaniu náboženstva a výchove mládeže. „Svet bol vždy takým, akým ho urobili ženy. Sformujte teda samy tento svet podľa príkladu Panny Márie a nauky sv. Terézie,“ zdôrazňoval im ich zakladateľ. O vychovávateľskom vplyve žien nemal žiadne pochybnosti a ich apoštolátom sa intenzívne zaoberal až do svojej smrti.

Nezastaviteľný

Henrich neúnavne písal, prednášal a presviedčal. Zaoberal sa náboženskou pedagogikou, propagoval sociálnu encykliku Leva XIII. *Rerum novarum*. Veľmi mu záležalo na obnove rehoľného života,

ktorý bol v Španielsku za vlády diktátora Espartera a jeho stúpcov úplne paralyzovaný. Zdalo sa, že je nezastaviteľný. Sily na svoje početné aktivity čerpal v častej modlitbe, vo svetle ktorej - ako to odznievalo aj v učení sv. Terézie z Avily - mohol lepšie spoznať seba samého, žiť v pravde a vedome dozrievať v láske. V roku 1896 odišiel do kláštora františkánov neďaleko Valencie, aby si trochu odýchol a načerpal nové sily. 27. januára 1896 tam však náhle zomrel na infarkt. Jeho ďalšie plány tak zostali nenaplnené.

Pápež Ján Pavol II. blahorečil Henricha de Ossó v roku 1979 a svätorečil v roku 1993. V príhovore vtedy zdôraznil: „Jeho otec chcel, aby sa stal kupcom, ale on sa dožadoval, ako ten kupec z evanjelia, drahocennej perly - Ježiša Krista. V kňazskej službe našiel kľúč k životu.“ A stalo sa tak i vďaka očakávaniam jeho matky.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 1; www.catholica.cz
Foto: www.carmelnet.org

Spomienky

Prichádzame k tvojmu hrobu,
pomodlíme sa a spomíname na lásku tvoju.
Tak náhle odišla duša tvoja,
že nestihol si povedať zbohom, rodina moja.

Dňa 20. septembra 2020 si pripomenieme 6 rokov, čo nás náhle opustil manžel, otec a dedko **Jozef Čavojsčín**.
Odpočinutie večné, daj mu, ó, Pane.

Dňa 6. októbra 2020 si pripomenieme 22. výročie, čo nás navždy opustila vo veku 59 rokov naša milovaná mamička, starenka, zdravotná sestra **pani Mária Lenhartová** z Malej Lehôtky.
Kto poznal túto výnimočnú, obetavú ženu a mal ju rád, venujte jej spolu s nami tichú spomienku a modlitbu.
Srdečná vďaka.

Dcéra Katarína Melišková s rodinou

Milé deti,

ste spokojné? Ja verím, že áno! Byť spokojný znamená, že ti stačí to, čo máš práve teraz. Prečo? Pretože to, čo máš, je presne to, čo ti Boh daroval a čo potrebuješ. Preto môžeš byť úplne spokojný.

A tiež by si mal vedieť, že v budúcnosti má Boh pre teba pripravených veľmi veľa krásnych a dobrých vecí.

Prajem vám, aby ste boli trpezliví, pretože Nebeský Ocko vie najlepšie – kedy a čo vám má dať. Je dobré očakávať. No keď niečo dostaneme, je dobré za to tiež poďakovať!

Október je mesiac zasvätený ružencovej Panne Márii. Vyfarbi si ruženec podľa nasledujúcich farieb a vznikne ti tak misijný ruženec, ktorý sa modlí za rôzne krajiny.

1. AFRIKA – ZELENÁ farba symbolizuje zelené tropické pralesy. Modlí sa za zmiernenie biedy, hladu, chorôb a vojen.

2. AMERIKA – ČERVENÁ zobrazuje farbu pleti Indiánov, pôvodných obyvateľov. Modlí sa, aby ľudia v oboch častiach kontinentu našli skutočnú radosť.

3. EURÓPA – BIELA označuje farbu pleti Európanov. Modlí sa, aby sa kresťania vrátili k skutočnej viere a naozajstnej láske.

4. AUSTRÁLIA A OCEÁNIA – MODRÁ symbolizuje oceány, ktoré obklopujú kontinent a aj tisíce okolitých ostrovov. Modlí sa za ľudí, ktorí nepoznajú Ježiša.

5. ÁZIA – ŽLTÁ pripomína pleť obyvateľstva. Modlí sa za pokoj a mier pre krajiny, aby našli pokoj v pravej Božej láske.

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

OSEMSMEROVKA

V októbri si pripomíname dve svätice, ktoré zdôrazňovali Božiu lásku a milosrdenstvo - sv. Teréziu z Lisieux a sv. Faustínu. Malé knižky s modlitbami a pobožnosťami k nim môžete vyhrať, ak do 24. októbra 2020 pošlete na adresu bartolomejpd@gmail.com správne vylúštenú tajničku osemsmerovky.

Po vyškrtaní všetkých použitých slov vám zostane 14 písmen, ktoré tvoria dokončenie myšlienky sv. Terézie z Lisieux: „Som malý štetec, ktorý si Ježiš vybral, aby maľoval svoj ...“

S	A	A	V	A	I	R	O	V	T	S	N	E	D	R	S	O	L	I	M
A	V	O	T	O	A	P	S	I	U	O	L	T	V	S	A	I	O	A	O
K	A	Ä	Č	S	O	B	E	L	U	P	E	N	E	R	S	I	L	A	L
Č	M	E	T	N	E	P	M	N	S	O	A	I	R	I	A	I	I	Z	A
Í	I	E	I	I	V	R	S	I	S	Č	R	K	E	I	N	Á	T	I	L
N	R	C	T	A	C	I	T	U	S	K	T	U	P	A	K	R	K	K	S
Ľ	E	Š	E	R	A	E	O	S	A	O	X	M	I	D	A	D	A	S	O
O	Ú	Z	O	N	O	V	I	C	K	A	E	D	Š	R	A	M	O	T	B
H	C	T	É	P	A	I	I	E	S	A	T	E	T	A	N	U	S	U	Á
E	O	V	O	L	O	D	E	N	O	E	L	A	O	K	T	Ó	B	E	R
R	O	R	C	S	I	Z	R	Á	D	N	I	K	L	O	J	O	L	R	O
N	E	R	E	S	Ť	A	T	R	A	P	A	H	A	K	N	U	R	O	K

Použité slová:

ATRAPA, BUBON, CENA, DOSKA, DVERE, EPIŠTOLA, ETNIKUM, HORE, HÚŠTIE, IDA, KAPUT, KOKARDA, KORÁB, KORUNKA, KRB, KRIES, LISIEUX, LITÁNIE, LODE, LOLITKA, LOUIS, LUPENE, LÚTOSŤ, MALINA, MÄTA, MILOSRDENSTVO, NERESŤ, NIEČO, NOE, NOVÉNA, NOVICKA, OKTÓBER, OPONICE, ORLOJ, OSADA, OSEMSTO, POETI, PRIEVIDZA, RASTER, REHOLNÍČKA, RIAVA, RIMAVA, ROTA, ROTOR, SASANKA, SCENÁR, SILA, SITKO, SKALKA, SLALOM, SOPOČKO, STVORIA, SVÄTICE, ŠRAMOT, TACITUS, TETANUS, TEXT, TREST, TUUS, VILNIUS, ZÉLIA, ZRÁDNIK.

Tajnička krížovky z minulého čísla znie: „..., do tvojej prítomnosti.“ CD jedno.tu vyhrala pani Mária Musilová. Srdečne blahoželáme!

Súťaž pripravuje Mária Suríková

Farská kronika

od 26. augusta do 27. septembra 2020

Do farského spoločenstva sme sviatost'ou krstu prijali:

Lenka Vyhlídalová	Samuel Ruso
Darius Scheibstein	Zaira Sťahelová
Vanessa Šimkovičová	Liliana Šimkovičová
Oliver Preiner	Jakub Šesták
Sára Buranská	Jakub Poliaček
Matej Zelenianský	Martina Červeňová
Štefan Paták	Anna Červeňová
Teodor Lazarica	Zoja Škorvanková
Victória Carasela	Mia Matiašková
Lazarica	Natalia Paulenková
Marco Emilio Ligárt	Igor Harvan

Manželstvo uzavreli:

Tomáš Krajčík - Monika Pánisová
 Dávid Svitok - Anna Mária Očenášová
 Peter Párik - Martina Janíková
 Matúš Neusch - Kristína Fehérová
 Ľuboš Ondrejovič - Jana Gorduličová
 Lukáš Beňadik - Michaela Bartušová
 Lukáš Golis - Soňa Vavrová
 Sebastián Petic - Martina Palajová
 Tomáš Tuchyňa - Diana Kmet'ková
 Václav Vaněk - Terézia Antalová
 Tomáš Ištván - Martina Stančíková
 Roman Papík - Alexandra Simon
 Ivan Zuzula - Michaela Mrníková
 Ľubomír Plevko - Dominika Petrášová
 Richard Krajč - Michaela Protušová
 Dávid Mihál - Lenka Mečiarová
 Ľuboš Žabenský - Daša Voskárová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Igor Mikuš, 59 r.
 Vojtech Vážan, 82 r.
 Viola Štefáková, 63 r.
 Juraj Vavro, 72 r.
 Anna Mokrú, 97 r.
 Mária Šimková, 89 r.
 Anna Pavlíková, 64 r.
 Terézia Oboňová, 84 r.
 Blažena Rusková, 85 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
 v Banskej Bystrici č. 1127/98
 Evidenčné číslo periodickej tlače:
 EV 5759/19

Názov: Bartolomej
 Periodicita: mesačná
 Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
 Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
 971 01 Prievidza, IČO: 31938671
 Cena výtlačku: 0,40 €
 ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
 tel.: 0902 202 898

e-mail: alozj.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová

Grafika: Beáta Voskárová

Redaktori: Marek Sabol, Dominik Kučera,
 Jozef Durkot, Elena Cagaňová,
 Anna Gálová, Bernadetta Juríčková,
 Štefan Kollár, Zuzana Liptáková,
 Mária Melicherčíková, Dagmara Pavlove,
 Mária Pytlová, Katarína Šimkovičová,
 Eva Trepáčová, Miroslav Turanský

Kontakt:

tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk

e-mail: bartolomej@farapd.sk

adresa: Redakcia Bartolomej
 Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:

str. 1, 2 - Štefan Kollár

str. 3, 35, 36 - Mária Melicherčíková

Tlač: PATRIA I., spol. s. r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu

a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Kostol sv. Bartolomeja, prvé sväté prijimanie, 26. septembra 2020

09.00 hod. - ZŠ Malonecpalská + ZŠ Energetikov - 17 + 18 = 35 detí

11.00 hod. - ZŠ Rastislavova - 17 detí

Kostol sv. Bartolomeja, prvé sväté prijímanie, 27. septembra 2020
9.00 hod. - ZŠ Mariánska - 19 detí, 11.00 hod. - ZŠ Sama Chalupku - 28 detí

